

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/58/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515200452
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8515200452.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobkyne Q. B., nar. XX.X.XXXX, bytom K. 7, XXX XX B. C., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o. so sídlom Ľudova 14, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, adresa pre doručovanie N. 14, 040 01 Košice, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 196 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2C/17/2015-58 zo dňa 12.11.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňi sumu 196 Eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 29.1.2015 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 247,93 Eur s tým, že trovy konania je povinný zaplatiť na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Peter Rybár, s.r.o. so sídlom Ľudova 14, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, a to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

2/ Rozhodnutie právne zdôvodnil tým, že je nepochybné, že účastníci konania uzavreli zmluvu o úvere. V danom prípade žalobkyňa vystupovala ako fyzická osoba, teda ako spotrebiteľ, kým žalovaný pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného uvedeným v písomnom vyjadrení k návrhu, že účastníci uzatvorili tzv. nepomenovanú zmluvu. Nemal žiadne pochybnosti o tom, že právny vzťah medzi účastníkmi je založený zmluvou o úvere, ktorú uzavreli dňa 16.06.2010, v ktorej išlo o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru. Keďže išlo o spotrebiteľský úver, bolo potrebné prihliadať na zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, ktorý je úpravou lex specialis k Obchodnému zákonníku a takáto zmluva musí mať náležitosti upravené týmto zákonom. Zároveň je potrebné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to ust. § 52 a nasl., ktoré obsahujú úpravu spotrebiteľských zmlúv. Chýbajú v zmluve o úvere uzavretej medzi účastníkmi údaje, ktoré sú povinné v súlade so zákonom o spotrebiteľskom úvere, t. j. druh spotrebiteľského úveru, údaje o sprostredkovateľovi, doba trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy, úroková sadzba spotrebiteľského úveru, ročná percentuálna miera nákladov, výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako aj priemerná hodnota RPMN. Žalovaný je nebankovým subjektom pôsiacim na finančnom trhu v SR a ako taký je si vedomý toho, aké právne predpisy regulujú jeho činnosť. Za takého stavu, že chýbajú náležitosti zmluvy, čo odporuje zákonom SR, je spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. Preto žalobkyňa bolo povinná vrátiť len skutočne obdržané finančné prostriedky od žalovaného. Je

potrebné zároveň aj uviesť, že zmluvné dojednania medzi účastníkmi v spotrebiteľskej zmluve podliehajú súdnej kontrole. Imperatívom je zásada dobrých mravov. V zmluve o úvere bol dohodnutý príslušný úrok v celkovom finančnom vyjadrení 196,- Eur, čo je 98% poskytnutého úveru. Podľa názoru súdu prvej inštancie dojednaný poplatok vo výške 98% úveru sa považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci 1Co/2/2015, kde určil za absolútne neprijateľnú zmluvnú podmienku uzavretú v zmluve medzi účastníkmi konania, kde v časti poplatku, ktorý zodpovedal 2/3 zahŕňajúci náklady na vypracovanie. Ak teda dodávateľ mal vedomosť o takejto okolnosti, je dôvodné očakávať, že nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi. Preto súd žalobe vyhovel. Pokiaľ išlo o úrok z omeškania, zaviazal zaplatiť tento úrok vo výške 8,05%. Z dôvodu, že dňa 23.1.2015 vyzvala žalobkyňa žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia v lehote 5 dní, nasledujúci deň, teda 29.01.2015 žalovaný sa dostal do omeškania.

3/ Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

4/ Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Tento uviedol, že medzi účastníkmi bola uzavretá dohoda v súlade s ust. § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Súdna prax vhodne určila použitie Obchodného zákonníka nezávisle na dohode strán v prípade sporov zo zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o úvere. Žalovaný nesúhlasí s názorom súdu, že išlo o zmluvu o úvere spotrebiteľskom. Žalovaný je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia. V prípade postavenia žalovaného treba akceptovať aj jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. V tejto súvislosti citoval úpravu vo veci Európskeho súdneho dvora C-464/01. Žalobca v zmluvách o úvere uviedol a aj podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú poskytnuté na účel výkonu jeho zamestnania a preto z tejto informácie žalovaný vychádzal. Preto nie je na mieste ochraňovať žalobcu ako spotrebiteľa. Navrhol vec zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

5/ Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

6/ Odvolací súd prejednal v súlade so svojou právomocou podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP") rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378 a nasledujúcich CSP (a contrario) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Súdu prvej inštancie dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutočnostiach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

7/ Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

8/ Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

9/ Podľa § 41 Obč. zák. ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

10/ Podľa § 52 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11/ Podľa § 52 ods. 2 Obč. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

12/ Podľa § 52 ods. 3 Obč. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13/ Podľa § 52 ods. 4 Obč. zák. spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14/ Podľa § 53 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15/ Podľa § 53 ods. 2 Obč. zák. za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

16/ Podľa § 53 ods. 3 Obč. zák. ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17/ Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18/ Podľa § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

19/ Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

20/ Podľa § 451 ods. 2 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

21/ Podľa § 456 Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

22/ Podľa § 458 ods. 1 Obč. zák. musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

23/ Systém ochrany zavedený Smernice Rady 4. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, ktorá bola implementovaná do Slovenského právneho poriadku vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti (rozsudok Banco Espanol de Crédito).

24/ Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (k 16.6.2010) ďalej len ZoSÚ tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

25/ Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak

je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

26/ Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

27/ Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

28/ Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

29/ Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere zo dňa 16.6.2010. Na základe tejto zmluvy žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 200,- Eur. Tieto sa zaviazala žalobkyňa zaplatiť v 12-tich mesačných splátkach po 33,- Eur mesačne vrátane poplatku za úver vo výške 196,- Eur. Žalobkyňa finančné prostriedky vrátila v stanovenej lehote.

30/ Aj za použitia všeobecného interpretačného ustanovenia § 54 Občianskeho zákonníka týkajúceho sa spotrebiteľských zmlúv je totiž namieste pri pochybnostiach o obsahu zmlúv výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, čím treba podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku (majúcu za následok potrebu kvalifikácie úveru za tzv. iný a

teda nespotebitel'ský úver majúci sa takto riadiť výlučne úpravou v zmluve a Obchodnom zákonníku), čiže veriteľa.

31/ Za neprijateľnú podmienku je potrebné považovať aj odvoláciu námietku žalovaného o uplatnení Obchodného zákonníka, keďže spotrebiteľ ju nemá možnosť ovplyvniť a spôsobuje jeho menej priaznivejšie postavenie. Občiansky zákonník upravuje explicitne vzťahy medzi spotrebiteľom a dodávateľom služby, čo platí aj pre daný prípad (nebol preukázaný žalovaným opak). Preto aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka je na mieste.

32/ Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

33/ O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 CSP. Keďže žalobkyňa mala úspech v odvolacom konaní v celom rozsahu, bol jej priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, teda 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).